

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 25, 2022

2022-06-22

Sammanfattning

Det är fortsatt oroligt på de globala energimarknaderna, med några särskilt händelsefulla dagar på den europeiska gasmarknaden efter att Ryssland har minskat bokade naturgasleveranser till flera europeiska länder. Händelsen har föranlett stigande priser och priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden stängde den 21 juni på EUR125,56 per MWh.

Oljepriset har sjunkit relativt kraftigt under de senaste två veckorna, från en stängningsnotering om USD123,6 per fat den 8 juni till USD114,65 per fat den 21 juni. Prisedgången beror bland annat på en oro över stigande inflation och höjda priser i flera sektorer. Under onsdagen (22 juni) sjönk priset ytterligare på morgonen under USD110 per fat till följd av en bedömd ökad risk för recession. Intressant att notera är dock att benchmark priset för diesel inte har sjunkit i samma omfattning som råoljepriset. Priset hade ytterligare en toppnotering den 15 juni och sedermera sjunkit men ligger fortsatt på en hög nivå.

Kolpriset har varit fortsatt volatilt och stigit något jämfört med förra marknadsbrevet till följd av en ökad efterfrågan när fler länder inom EU har börjat se kol som ett alternativ till naturgas. Kolpriset steg relativt kraftigt under tisdagen (21 juni).

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#) som publiceras varje tisdag. Under sommaren kommer lägesbilderna att publiceras varannan tisdag med start vecka 26.

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	7

Priser vid stängning den 21/6

Olja	ICE Brent, front month			
	114,65	USD/fat	↓*	
Naturgas	ICE TTF, month ahead			
	125,56	EUR/MWh	↑*	
Kol	ICE AP12, front month			
	373,10	USD/ton	↑*	
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract			
	84,73	EUR/ton	↑*	

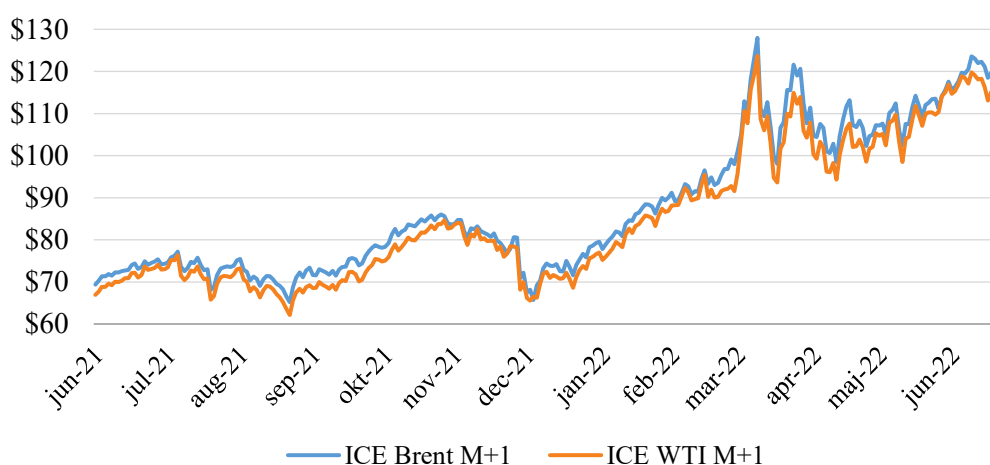
* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Oljepriset har sjunkit under de senaste två veckorna, trots nyligen meddelade sanktioner mot rysk olja. Brent M+1 stängde den 21 juni på USD114,65 per fat, vilket var USD9 lägre jämfört med stängningspriset den 7 juni. Stängningspriset toppade den 8 juni på USD123,6 för att sedermera sjunka. Under gårdagen (21 juni) steg priset något jämfört med måndagen till följd av starkare efterfrågesiffror från Asien, men priset sjönk under USD110 per fat under onsdagsförmiddagen.

Anledningen till det sjunkande priset under de senaste veckorna är framför allt en oro över den globala ekonomiska utvecklingen. Bland andra USA har noterat den högsta inflationen på flera årtionden och flera länders riksbank har meddelat kraftigt höjda räntor för att stävja inflationstrycket. Även i Sverige har Konjunkturinstitutet skruvat upp prognosen över inflationen under 2022 och 2023 relativt kraftigt jämfört med den förra prognosen. Prisedgången har också stöttats av fortsatta oljeleveranser från Libyen, trots tidigare indikationer på begränsad exportkapacitet till följd av politiska protester. Kommande exportvolymerna från Libyen omgärdas dock fortsatt av stor osäkerhet och den libyska produktionen är tydligt under maxkapacitet.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

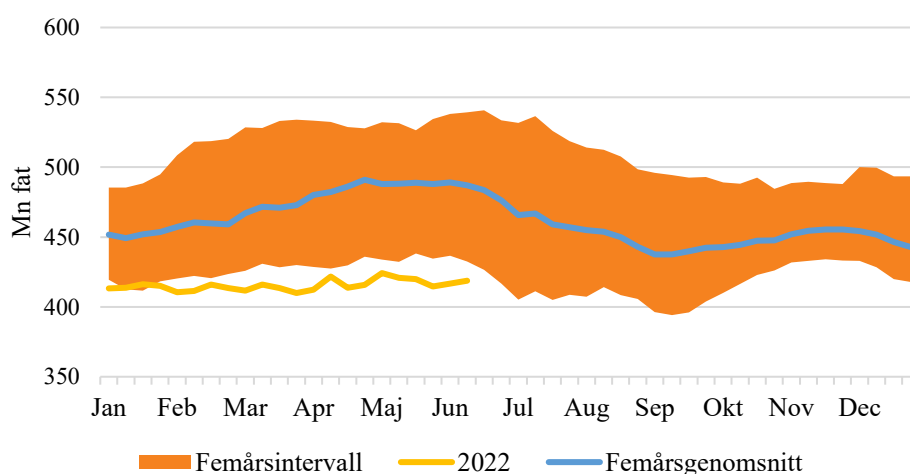
I sin senaste Oil Market Report som publicerades den 15 juni bedömer det internationella energirådet IEA att lägre efterfrågetillväxt och ett ökande utbud under andra halvan av 2022 kan leda till ett visst överutbud på den globala oljemarknaden jämfört med 2021 och första halvan av 2022, då utbudet generellt har understigit efterfrågan. Under 2023 förväntas dock efterfrågan stiga ytterligare, driver av framför allt Asien och generera ett visst underutbud mot andra halvan av året.

Trots att oljepriset har sjunkit sedan toppnoteringen den 8 juni har benchmark priset för diesel i Europa inte sjunkit i samma omfattning. Dieselpriiset hade en än högre stängningsnotering den 15 juni jämfört med den 8 juni och har sedermera sjunkit endast marginellt. De globala produktlagren är historiskt låga och den amerikanska och

europiska raffinaderikapaciteten är pressad till följd av en generellt minskande utnyttjningsgrad och säsongsbetonat underhåll. Nyligen meddelade Ungern att man släpper volymer bensin och diesel från landets beredskapslager till följd av att ett av landets största raffinaderier har drabbats av en skada. Drivmedelsprodukten diesel påverkas också av en ökad efterfrågan på flygbränsle, i och med ett ökat globalt resande.

IEA bedömer att produktmarknaderna, särskilt för diesel och flygbränsle, kommer vara fortsatt strama framöver under 2022 och 2023.

Amerikanska lager exklusive strategiska beredskapslager

Källa: EIA.

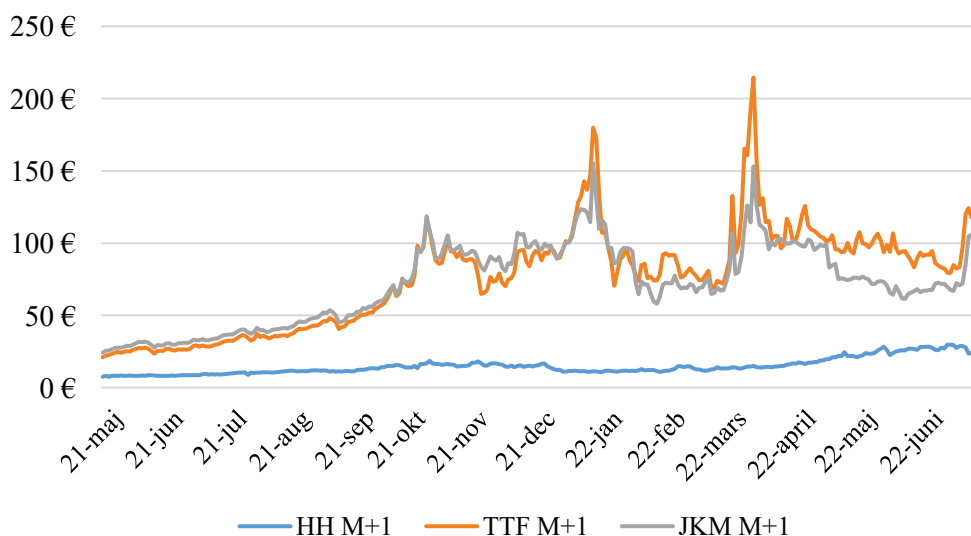
De amerikanska kommersiella råolja-lagren har ökat något sedan förra marknadsbrevet men ligger fortsatt under femårsgenomsnittet har ökat.

Enligt IEA:s junirapport ökade de globala oljelager med omkring 77 miljoner fat under april månad. Kommersiella lager inom OECD ökade också, som en effekt av de gemensamma lageravtappningarna som beslutades den 1 mars respektive april, och ligger nu omkring 10 procent lägre än femårsgenomsnittet. För maj prognosticerar IEA att de totala lagren inom OECD ökade något.

Naturgas

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden började under förra veckan att stiga till följd av reducerade gasflöden från Ryssland via rörledningen Nord Stream 1. Priserna började stiga under tisdagen förra veckan då Gazprom initialt började reducera gasflödena via Nord Stream 1 till Tyskland som nu är till 60 procent reducerade. Endast 40 procent av rörledningens fulla kapacitet nyttjas. TTF M+1 stängde i tisdags den 14 juni på EUR97 per MWh och har sedan dess fortsatt att stiga. Priserna är volatila och under torsdagen förra veckan handlades TTF M+1 som högst för EUR149 per MWh. Den 21 juni stängde TTF M+1 på EUR 125,56 per MWh, att jämföra med EUR 79,4 per MWh vid förra marknadsbrevets publicering. Ryska Gazprom menar att anledningen till de reducerade gasflödena är nödvändiga p g a tekniska defekter, enligt uppgift rör det sig bland annat om försenade leveranser av utrustning och en gasturbin som för närvarande är lämnad för underhåll i Kanada. På grund av de sanktioner som riktats mot Ryssland är det inte möjligt att denna returneras. Tyskland anser dock att det inte finns någon teknisk motivering för den senaste reduceringen och att det är ett politiskt utspel från Ryssland som svar på de besök som politiker från Tyskland, Frankrike och Italien gjorde till Ukraina i förra veckan samt EU:s beslut att officiellt ge Ukraina kandidatstatus i ansökningsprocessen för medlemskap till EU i slutet av förra veckan.

Naturgaspriser EUR per MWh

Källa: Montel.

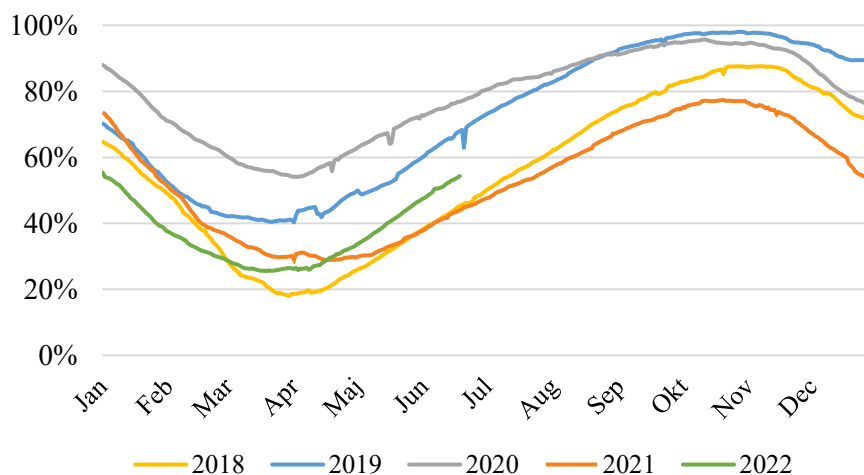
Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har under en längre tid varit höga och mycket volatila. Nuvarande prisnivå är den högsta på flera månader, dock ej högsta prisnotering för i år. När Ryssland invaderade Ukraina var TTF M+1 tillfälligt uppe över EUR200 per MWh.

Utöver reducerade gasleveranser har priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden även påverkats av besked om en längre nedstängning i en LNG-

terminal i USA till följd av en brand. LNG-terminalen är en av USA:s största och nästan tre fjärdedelar (71 procent) av exporten från LNG-terminalen fraktades till Europa (inklusive Turkiet) under de första fem månaderna av 2022 enligt den amerikanska energimyndigheten EIA. LNG-terminalen kommer att vara nedstängd för reparation, något som kan pågå under resten av året men viss verksamhet anses kunna återupptas i september. Branden stramar åt det globala LNG-utbudet, vilket har skapat en oro på den europeiska naturgasmarknaden då Europa nu är mer beroende av LNG-import.

De amerikanska naturgaspriserna vid benchmarkhubben Henry Hub har inte påverkats av branden på samma sätt som priserna i Europa och stängde den 20 juni på EUR22,50 per MWh och har därmed pressats nedåt sedan förra marknadsbrevet. Priserna i Asien har däremot stärkts sedan förra marknadsbrevet och stängde den 20 juni på EUR113,97 per MWh vid JKM, att jämföra med EUR66,97 per MWh vid förra marknadsbrevets publicering. De asiatiska priserna har stärkts till följd av prisökningen i Europa men priset på naturgas är dock fortsatt högre i Europa än i Asien.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

De europeiska naturgaslagren är nu till 54 procent fyllda, att jämföra med 44 procent vid samma tidpunkt förra året. De reducerade gasflödena via Nord Stream 1 skapar dock en oro på den europeiska naturgasmarknaden för lagerfyllnad inför nästa uppvärmningssäsong då minskade flöden kan komma att göra Europa mer beroende av gaslagren tidigare på säsongen än normalt. Den prisstruktur som var aktuell tidigare och som gav aktörer incitament att fylla lagren inför vintern har nu ändrats och leverans av naturgas på den nordvästeuropeiska gasmarknaden om en månad är nu dyrare jämfört med leverans i januari 2023. Det finns dock andra faktorer som också påverkar lagerinjiceringen.

Måndag 20 juni 2022 utlyste Danmark krisnivå tidig varning med anledning av kraftig reduktion av gasleveranser till Europa via Nord Stream 1 samt den politiska osäkerheten kring gasleveranserna. Sverige och Danmark har en gemensam gasmarknad och

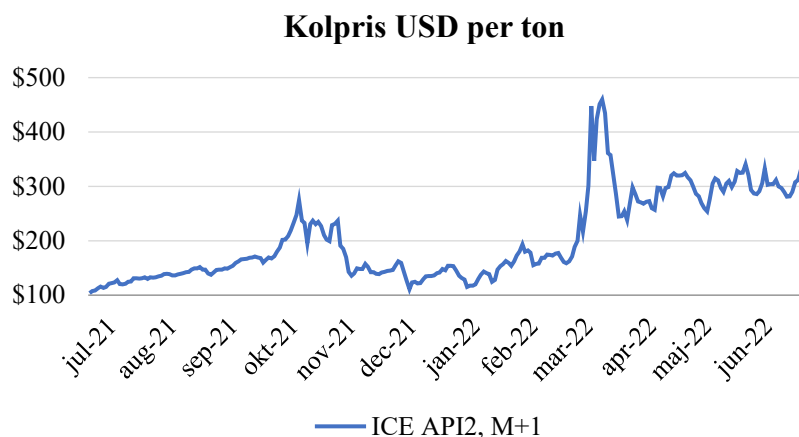
gemensam balanseringszon där den danska försörjningssituationen är av stor betydelse för den svenska. Därför har Energimyndigheten i Sverige den 20 juni beslutat att spegla Danmarks beslut om krisnivå¹.

Tidig varning är den lägsta av tre möjliga krisnivåer för gas och innebär inte en neddragning av gasleveranser i Sverige. Utan är en signal från Energimyndigheten, till branschaktörer och gaskonsumenter anslutna till det västsvenska gasnätet, om att gasmarknaden är ansträngd och en försämrad gasförsörjningssituation kan uppstå. Försörjningssituationen för gas i Sverige är fortsatt robust. Lagren i Europa, och i den svensk-danska delen av systemet, är välfyllda inför hösten.

¹ Energimyndigheten har den 21 juni fattat beslut om att utlysa krisnivån tidig varning för naturgasnätet i syd- och västsverige.

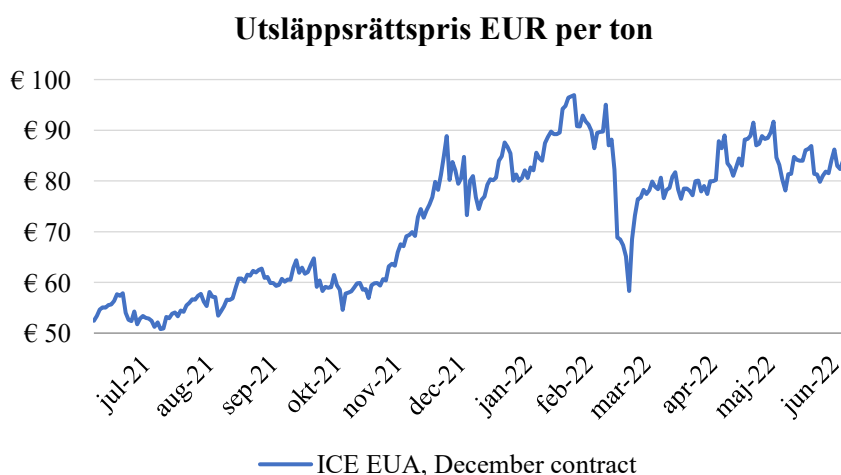
Kol och EU ETS

Kolpriset har genomsnittligen handlats för USD310 per ton sedan förra marknadsbrevets publicering. Priset har varierat från som lägst USD280 per ton till som högst USD373 per ton. Under slutet av vecka 24 och början av vecka 25 ökade priset igen då flera EU-länder ökade sin kolanvändning för att försöka minska beroendet av rysk naturgas. Bland andra Tyskland och Nederländerna har beslutat om undantagsregler för att ha möjlighet att öka kolanvändningen framöver.

Källa: Intercontinental Exchange.

Utsläppsrättspriset har handlats för i genomsnitt 82,73 per ton den senaste tvåveckorsperioden. Priset var som lägst onsdagen vecka 23 vilket är den enda dagen du priset varit under EUR80 per ton då priset var EUR79,80 per ton. Som högst var priset onsdagen vecka 24 då det uppgick till EUR86,20 per ton.

Källa: Intercontinental Exchange.